

IB Almanak 2015

13 Box 3: Voordeel uit sparen en beleggen

13.11.3.1 Roerende zaken voor eigen gebruik: geen heffing

Voor roerende zaken die door uzelf – of door personen die tot uw huishouden behoren, zoals uw echtgenoot, partner of kinderen – worden gebruikt, geldt in box 3 een vrijstelling. Over de inboedel, sieraden, een personenauto, een caravan of een pleziervaartuig hoeft dus geen forfaitaire bijtelling van 4% te worden berekend. Roerende zaken die niet voor eigen gebruik zijn bestemd, maken wel deel uit van de belaste rendementsgrondslag van box 3. Zie [13.11.2](#).

Let op: Als u van een schadevergoeding van een verzekeringsmaatschappij op de peildatum nog geen vervangende roerende zaken hebt gekocht, is deze vergoeding niet vrijgesteld.

13.11.3.2 Voorwerpen van kunst of wetenschap, verzamelingen

Voor voorwerpen van kunst of wetenschap – zoals schilderijen, etsen, prenten, tekeningen, beeldhouwwerken, antiek, muziekinstrumenten van befaamde bouwers, porselein en serieuze (naar filatelistische of numismatische normen goed geordende) postzegel- en muntenverzamelingen – is in box 3 expliciet een vrijstelling opgenomen. Ook ‘gewone’ verzamelingen, zoals modeltreinen, miniatuurauto’s, suikerzakjes of sigarenbandjes, zijn vrijgesteld zolang deze verzamelingen in ‘eigen gebruik’ zijn. Zie [13.11.3.1](#).

De vrijstelling geldt zowel voor roerende als voor onroerende voorwerpen van kunst of wetenschap. Belangrijke voorwaarde daarbij is dat deze voorwerpen niet hoofdzakelijk (dat is voor ten minste 70%) ter belegging worden aangehouden, waarbij primair wordt gekeken naar de intentie van de eigenaar. Het beleggingskarakter mag dus niet al te overheersend zijn. Het is in beginsel aan de inspecteur om aannemelijk te maken dat kunstvoorwerpen hoofdzakelijk ter belegging worden aangehouden (bij de beoordeling daarvan zullen de aard van de voorwerpen, de hoeveelheid daarvan, de waarde en het gebruik een rol kunnen spelen).

Bij ‘eigen gebruik’ van kunstvoorwerpen (zoals een schilderij aan de muur) zal er geen sprake van een belegging zijn. Ook het voor culturele en wetenschappelijke doeleinden ter beschikking stellen van kunstvoorwerpen aan derden (bijv. het uitlenen van schilderijen aan een museum) leidt niet tot het vervallen van de vrijstelling in box 3. Verder is wettelijk vastgelegd dat het hebben van een verzameling kunstvoorwerpen op zichzelf nog niet betekent dat er sprake is van een (niet-vrijgestelde) belegging. Ook de constatering achteraf dat een kunstvoorwerp met financieel voordeel is verkocht, betekent niet dat het kunstvoorwerp daardoor (alsnog) het karakter van een belegging krijgt.

Voorwaarde voor de vrijstelling is wel dat u de volle eigendom van het kunstvoorwerp bezit. Vruchtgebruik of blote eigendom van een kunstvoorwerp is dus niet vrijgesteld.

Slechts bij hoge uitzondering toch belast

De wettelijke regeling is bewust zo vormgegeven dat voorwerpen van kunst of wetenschap slechts bij zeer hoge uitzondering in de heffing van box 3 zullen worden betrokken. Tijdens de parlementaire behandeling is aangegeven dat deze voorwerpen alleen zullen worden belast in constructieachtige situaties. Daarbij kan bijv. worden gedacht aan gevallen waarbij vlak vóór de peildatum van box 3 kunstvoorwerpen worden aangekocht die vlak na de peildatum weer worden verkocht. In dat geval wordt toepassing van de vrijstelling niet passend geacht, omdat de kunstvoorwerpen niet werden aangekocht om de kunst zelf,

maar om de vrijstelling.

13.11.3.3 Krachtens erfrecht verkregen rechten op roerende zaken

Rechten op roerende zaken die u krachtens erfrecht hebt verkregen, zijn vrijgesteld, mits deze roerende zaken voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt door uzelf, uw partner of door personen die tot uw huishouden behoren. Bovendien mogen deze rechten niet hoofdzakelijk als belegging dienen.

Achtergrond van deze vrijstelling is dat deze rechten op roerende zaken – vanwege het eigen gebruik – geen economische voordelen genereren en dat zij worden verkregen zonder dat de verkrijger daarop invloed heeft kunnen uitoefenen. Gevolg van deze vrijstelling is dat bijv. het vruchtgebruik of de blote eigendom van roerende zaken niet in de heffing van box 3 wordt betrokken als deze beperkte rechten krachtens erfrecht zijn verkregen. Zonder deze uitdrukkelijke vrijstelling zouden deze beperkte rechten wel zijn belast, omdat volgens de hoofdregel van box 3 roerende zaken voor eigen gebruik alleen zijn vrijgesteld als u daarvan de volle eigendom bezit (hebt u bijv. alleen een gebruiksrecht of een vruchtgebruik met betrekking tot een personenauto of een inboedel en betaalt u daarvoor geen periodieke en zakelijke vergoeding, dan wordt dat recht in box 3 als een waardevolle bezitting belast). Als u vooruitlopend op de afwikkeling van een nalatenschap het recht van vruchtgebruik van bijv. een zeilboot verkrijgt en u deze zeilboot niet zelf gebruikt maar permanent verhuurt, geldt de vrijstelling niet.